

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/ว ๖๕๔

ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ด้วยข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๓๖ ก วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป มีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดให้ใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร รวมถึงการคุ้มครองและแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

๒. ศาลอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาลับหลังจำเลย โดยไม่จำเป็นต้องนั่งพิจารณาหรือกระทำต่อโจทก์และจำเลยพร้อมกันก็ได้ แต่ต้องให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมีโอกาสโต้แย้งกระบวนการพิจารณา

๓. ศาลอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาลทำหน้าที่ช่วยเหลือศาล ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

๔. จำเลยอาจแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนได้ โดยมีให้ถือว่าเป็นการพิจารณาลับหลังจำเลย

๕. โจทก์อาจยื่นฟ้องโดยจะมีหรือไม่มีตัวจำเลยมาศาลก็ได้ แต่ต้องส่งหลักฐานที่สามารถ ยืนยันตัวจำเลย และเสนอสำเนาสำนวนคดีของเจ้าหน้าที่ของรัฐมาพร้อมฟ้องในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

๖. กำหนดให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกเพื่อให้ จำเลยแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดี และศาลมีอำนาจพิจารณาสำนวนคดีของเจ้าหน้าที่ของรัฐและ จะมีคำพิพากษาโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานก็ได้ และในกรณีที่ต้องสืบพยานหลักฐาน ให้ศาลกำหนด วันนัดพิจารณาและแจ้งให้คู่ความมาศาลเพื่อพิจารณาและสืบพยานในวันเดียวกัน

๗. ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงโดยอาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือ บุคคลใด และอาจรับฟังสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ บันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริง แทนคำเบิกความ พยานเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อวินิจฉัยคดี

๘. กำหนดหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนมาตรฐานการพิสูจน์ กำหนดให้ศาลจะพิพากษาให้รับผิดทางพินัยได้ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน และน่าเชื่อว่าจำเลยกระทำความผิดทางพินัย (Proof by Clear and Convincing Evidence)

๙. คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีความผิดทางพินัย อย่างน้อยต้องมีข้อเท็จจริงที่ฟังได้โดยสรุป และคำวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดี พร้อมด้วยเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยนั้น

๑๐. การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งอาจกระทำต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี หรือถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้

นอกจากนี้ ศาลอาจแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นหนังสือให้คู่ความแทนการอ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งตามที่คู่ความร้องขอ

๑๑. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมายของจำเลย ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงาน...

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้งการประกาศข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
ในราชกิจจานุเบกษาดังกล่าวมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษา บุคลากร
ในหน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้องทราบในโอกาสแรกด้วย โดยสามารถตรวจสอบการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เรื่องดังกล่าวได้จากเว็บไซต์ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th> หรือเว็บไซต์ของ
กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakitcha.soc.go.th

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@coj.go.th หรือ ojta@coj.go.th

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย

พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อบังคับว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแขวง ศาลจังหวัด ศาลอาญาที่มีเขตอำนาจ หรือศาลชั้นอุทธรณ์ชั้นต้นที่พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นฟ้องคดีความผิดทางพินัย หรือที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วแต่กรณี

“ศาลชั้นอุทธรณ์” หมายความว่า ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์

“โจทก์” หมายความว่า พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งฟ้องคดีความผิดทางพินัยต่อศาล

“จำเลย” หมายความว่า บุคคลผู้ถูกฟ้องต่อศาลว่ากระทำความผิดทางพินัย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้รวมถึงผู้ดำเนินการแทน

“คู่ความ” หมายความว่า โจทก์และจำเลย

ข้อ ๔ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ข้อ ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการและมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามทั้งอกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือคำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ การพิจารณาคดีความผิดทางพินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับนี้ และในกรณีที่ข้อบังคับนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นการกระทบผู้ที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาสำหรับคดีประเภทใดไว้เป็นการเฉพาะ หากข้อหาตามฟ้องในคดีดังกล่าวมีความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วยให้นำวิธีพิจารณาตามข้อบังคับนี้ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวในส่วนที่เป็นความผิดทางพินัยเท่าที่จะทำได้

คดีความผิดทางพินัยที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว ให้คำนึงถึงการคุ้มครองและการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

ข้อ ๗ การดำเนินกระบวนการพิจารณาตามข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก โดยให้นำข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการจัดทำสารบบความสารบบคำพิพากษา และการรวบรวมเก็บรักษาเอกสารในสำนวนความในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับ

การดำเนินกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง หากหน่วยงานหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถรองรับการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ให้ปฏิบัติตามวิธีการที่มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลายอยู่เดิมไปพลางก่อน

ศาลอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาตามข้อบังคับนี้โดยไม่จำเป็นต้องนั่งพิจารณาหรือกระทำต่อโจทก์และจำเลยพร้อมกันก็ได้ แต่ต้องให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมีโอกาสโต้แย้งกระบวนการพิจารณานั้น

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย ศาลอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาลทำหน้าที่ช่วยเหลือศาล ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจคำฟ้องและคำร้องที่ยื่นต่อศาล และทำความเข้าใจเสนอศาล
- (๒) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ศาลมีคำสั่ง
- (๓) จัดทำรายงานเกี่ยวกับคดีเพื่อให้ศาลใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคดี
- (๔) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยานและรายงานกระบวนการพิจารณา
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ ระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ข้อบังคับนี้ หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๑๐ จำเลยอาจแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนได้โดยแสดงหลักฐานการแต่งตั้งเป็นหนังสือต่อศาล

ผู้ดำเนินการแทนต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ มีความรู้ความสามารถดำเนินการแทนจำเลยในเรื่องนั้น ๆ และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดี โดยหากศาลเห็นว่าผู้นั้นจะดำเนินการแทนในทางที่เกิดความเสียหายแก่จำเลย ศาลอาจมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือมีคำสั่งอย่างอื่นได้ตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

หมวด ๒
วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

ส่วนที่ ๑

การฟ้อง การยื่นคำร้อง และการพิจารณาคดี

ข้อ ๑๑ ฟ้องต้องมีรายละเอียดถึงตำแหน่งของพนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้เป็นโจทก์ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และสัญชาติของจำเลย ฐานความผิดทางพินัย การกระทำที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดทางพินัย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางพินัยเพียงพอที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี พร้อมทั้งสำเนาคำฟ้องมาส่งศาลให้เพียงพอกับจำนวนของจำเลย

ในวันยื่นฟ้องโจทก์จะมีหรือไม่มีตัวจำเลยมาศาลก็ได้ แต่ให้โจทก์ส่งหลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่สามารถยืนยันตัวของจำเลย และเสนอสำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อศาล พร้อมฟ้องในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กรณีที่สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อจำเลยโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ศาลจะสั่งให้โจทก์ส่งสำเนาคำฟ้องตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๒ ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้ศาลประทับฟ้อง และส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลย กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง

กรณีที่โจทก์ไม่มีตัวจำเลยมาพร้อมฟ้อง ให้ศาลส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกเพื่อให้จำเลยยื่นคำแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดี หรือมาศาลเพื่อแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดี ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำฟ้องและหมายเรียก

การส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยหากส่งไปยังที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของจำเลยหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าจำเลยได้รับตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ หรือส่งโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตามที่ศาลเห็นสมควร

ข้อ ๑๓ ถ้าจำเลยไม่ยื่นคำแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดีหรือไม่มาแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดีภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๒ หรือแถลงไม่ประสงค์ต่อสู้คดี ให้ศาลพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐและจะมีคำพิพากษาโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้

ถ้าจำเลยประสงค์ต่อสู้คดี ให้ศาลสอบถามจำเลยว่าจะโต้แย้งในปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบพินัยหรือจำนวนค่าปรับเป็นพินัย จากนั้นให้ศาลพิจารณาว่าจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานหรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็น ก็ให้โจทก์และจำเลยนำพยานหลักฐานเข้าสืบ

ในกรณีที่ต้องสืบพยานหลักฐาน ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาโดยเร็ว โดยแจ้งให้โจทก์และจำเลยมาศาลตามกำหนดนัดเพื่อพิจารณาและสืบพยานในวันเดียวกัน

ข้อ ๑๔ ศาลอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาลดำเนินการตามข้อ ๘ และอาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบส่วนคดีความผิดทางพินัยตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด รวมถึงอาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้อัยการหรือดำเนินการอื่นใดตามที่ศาลเห็นสมควร และศาลอาจรับฟังส่วนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงแทนคำเบิกความ พยานเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นใดเพื่อวินิจฉัยคดี โดยหากเห็นว่าจำเป็นจะได้สวนพยานบุคคลเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๑๕ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานมาใช้บังคับกับคดีความผิดทางพินัยโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่างพิพากษาให้รับผิดทางพินัยจนกว่าจะมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือว่าจำเลยกระทำความผิดทางพินัย

ข้อ ๑๖ การร้องขอให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยแก่ผู้กระทำความผิดทางพินัยที่เป็นบุคคลธรรมดา ต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยดังกล่าวทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยตามมาตรา ๑๐ วรรคสามและวรรคสี่ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นคำร้องพร้อมสำเนาคำร้องของผู้กระทำความผิดทางพินัยที่ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหนังสือให้ความยินยอมแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการยื่นคำร้องแล้วแต่กรณี

ให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาลเสนอความเห็นเกี่ยวกับคำร้องต่อศาลโดยเร็วและจะได้สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้กระทำความผิดทางพินัยด้วยก็ได้ และเมื่อศาลมีคำสั่งคำร้องประการใดแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบ

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล หากจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลได้สวนและมีคำสั่งรวมไปในคำพิพากษา

ส่วนที่ ๒ คำพิพากษาและคำสั่ง

ข้อ ๑๗ คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีความผิดทางพินัย อย่างน้อยต้องมีข้อเท็จจริงที่ฟังได้โดยสรุป และคำวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดี พร้อมด้วยเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ ๑๘ การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้อ่านข้อความในศาลโดยเปิดเผยต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ถ้าคู่ความไม่มาศาล ศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว

คู่ความอาจร้องขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านสำหรับคู่ความนั้นในวันหนังสือแจ้งไปถึง

กรณีที่ศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ให้ศาลออกคำบังคับกำหนดเวลาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทราบคำบังคับ

ให้ศาลส่งคำบังคับโดยนำความตามวรรคสามของข้อ ๑๒ มาใช้บังคับแก่การส่งคำบังคับโดยอนุโลม เว้นแต่จำเลยทราบคำบังคับนั้นแล้ว

ข้อ ๑๙ คดีใดที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้บุคคลใดต้องรับผิดทางพินัย อาจร้องขอให้พิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) พยานบุคคลซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลักในการพิพากษาคดีอันถึงที่สุดนั้น ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในภายหลังแสดงว่าคำเบิกความของพยานนั้นเป็นเท็จ หรือไม่ถูกต้องตรงกับความจริง

(๒) พยานหลักฐานอื่นนอกจากพยานบุคคลตาม (๑) ซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาพิพากษาคดีอันถึงที่สุดนั้น ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในภายหลังแสดงว่าเป็นพยานหลักฐานปลอมหรือเป็นเท็จ หรือไม่ถูกต้องตรงกับความจริง หรือ

(๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดี ซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้น จะแสดงว่าบุคคลผู้ต้องถูกปรับเป็นพินัยโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นไม่ได้กระทำความผิดทางพินัย

การดำเนินคดีในชั้นร้องขอให้พิจารณาพิพากษาใหม่ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

หมวด ๓

อุทธรณ์

ข้อ ๒๐ การอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมาย ให้จำเลยที่ต้องคำพิพากษาว่ามีความผิดทางพินัย กระทำได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

ข้อ ๒๑ การยื่นอุทธรณ์ ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา

ในกรณีที่มีการขอขยายระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควร หากศาลชั้นต้นจะไม่อนุญาต ให้ส่งศาลชั้นอุทธรณ์พิจารณาสั่ง

ข้อ ๒๒ ปัญหาข้อกฎหมายที่อุทธรณ์ต้องเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลชั้นอุทธรณ์ควรวินิจฉัย

ปัญหาสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การโต้แย้งว่าการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) การโต้แย้งว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นขัดต่อกฎหมายและข้อบังคับนี้

(๓) เมื่อคำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกัน หรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

(๔) เมื่อคำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามาก่อน

(๕) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น

(๖) เมื่อพิจารณาข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างในอุทธรณ์แล้วอาจมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น

(๗) ปัญหาข้อกฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวพันกับประโยชน์สาธารณะ

หมวด ๔

คำอุทธรณ์เนียม

ข้อ ๒๓ ภายใต้บังคับข้อ ๒๔ การดำเนินการทางศาลตามข้อบังคับนี้ ให้คู่ความได้รับยกเว้นคำอุทธรณ์เนียมทั้งปวง

ข้อ ๒๔ ความรับผิดชอบที่สุดในคำอุทธรณ์เนียมในการบังคับคดี ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

โชติวัฒน์ เหลืองประเสริฐ

ประธานศาลฎีกา

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/ว ๕๑๖

ถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ตามที่ได้มีข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ข้อ ๔ กำหนดว่า “ในกรณีจำเป็น ต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงาน ศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น” และข้อ ๑๘ วรรคสอง กำหนดว่า “คู่ความอาจร้องขอให้ศาลมีหนังสือ แจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านสำหรับคู่ความนั้นในวันที่หนังสือแจ้งไปถึง” นั้น

ในการนี้ เพื่อให้แนวปฏิบัติทางธุรการเกี่ยวกับการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการ ดำเนินคดีความผิดทางพินัย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นไปในแนวทาง เดียวกัน สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้ออกประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการดำเนินคดีความผิดทางพินัย โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ และข้อ ๑๘ วรรคสอง ของข้อบังคับ ของประธานศาลฎีกาดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้คู่ความดำเนินกระบวนการพิจารณาผ่านทางระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (CIOS) ได้แก่ การยื่นคำคู่ความและเอกสารทางคดี การติดตามผลคำสั่งศาลเกี่ยวกับคำคู่ความหรือเอกสาร และการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอสำเนาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาล โดยบันทึกข้อมูลลงแผ่นซีดีหรือนำเข้าข้อมูลทางระบบพร้อมพ้อง

๓. กำหนดให้การนั่งพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์

๔. กำหนดให้รวบรวมและเก็บรักษาเอกสารทางคดีในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ใน ระบบการจัดทำสารบบและสำนวนความอิเล็กทรอนิกส์ (E-CMS) ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการจัดทำสารบบความ สารบบคำพิพากษา และการรวบรวมเก็บรักษาเอกสารในสำนวนความ ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ จัดทำสารบบความ สารบบคำพิพากษา และการรวบรวมเก็บรักษาเอกสารในสำนวนความในรูปแบบ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

อนึ่ง ตามประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การกำหนดอักษรย่อของสำนวนความในศาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖ การฟ้องคดีความผิดทางพินัย ให้ใช้อักษรย่อ “คพ” คดีร้องขอให้กำหนดค่าปรับ เป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ เป็นพินัย (มาตรา ๑๐ วรรคสาม) ให้ใช้อักษรย่อ “รคพ” สำหรับกรณีที่ยื่นผ่านทางระบบบริการออนไลน์ ศาลยุติธรรม (CIOS) ให้ใช้อักษรย่อ “คพE” หรือ “รคพE” แล้วแต่กรณี

สำนักงาน...

สำนักงานศาลยุติธรรมจึงขอแจ้งประกาศสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าวมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานทราบ ในโอกาสแรกด้วย ทั้งนี้ ได้แจ้งการประกาศเรื่องดังกล่าวผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) อีกทางหนึ่งด้วยแล้ว ซึ่งสามารถตรวจสอบเรื่องดังกล่าวได้จากเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการ ศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th>

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@coj.go.th หรือ ojta@coj.go.th

ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม
เรื่อง การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินคดีความผิดทางพนัน

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวิธีปฏิบัติในทางธุรการของศาลเกี่ยวกับการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินคดีความผิดทางพนัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ และข้อ ๑๘ วรรคสอง ของข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานศาลยุติธรรมออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการดำเนินคดีความผิดทางพนัน”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศฉบับนี้

“คดี” หมายความว่า คดีความผิดทางพนันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปราบปรามพนัน พ.ศ. ๒๕๖๕

“คู่ความ” หมายความว่า โจทก์และจำเลย

“ระบบ” หมายความว่า ระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) ซึ่งเป็นระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อ ๔ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาการปฏิบัติงานทางธุรการตามประกาศนี้

ข้อ ๕ คู่ความมีสิทธิลงทะเบียนเข้าใช้ระบบเพื่อดำเนินคดีโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การลงทะเบียนเข้าใช้ระบบให้เป็นไปตามที่ระบบหรือสำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด

ข้อ ๖ การยื่นคำคู่ความและเอกสารทางคดีต่อศาลทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ยื่นทางระบบ โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์

คู่ความมีหน้าที่ติดตามผลคำสั่งศาลเกี่ยวกับคำคู่ความหรือเอกสารที่ยื่นทางระบบ และเมื่อได้แจ้งคำสั่งทางระบบแล้ว ถือว่าคู่ความทราบคำสั่งนั้น

ข้อ ๗ การแจ้งคำสั่งศาล การส่งหมายเรียก หมายนัด หรือเอกสารทางคดีอื่นใดให้คู่ความ ถ้าได้แจ้งหรือส่งไปยังที่อยู่ประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่คู่ความให้ไว้ในการลงทะเบียนใช้ระบบถือว่า คู่ความทราบคำสั่งหรือได้รับเอกสารนับแต่เวลาที่คำสั่งหรือเอกสารเช่นว่านั้นไปถึงคู่ความตามที่อยู่ประณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๘ การเสนอสำเนาสำนวนคดีความผิดทางพนันของเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาล ให้จัดทำหรือแปลงเอกสารเป็นไฟล์ประเภท PDF หรือ PDF/A ส่วนรูปภาพ ให้บันทึกเป็นไฟล์ประเภท JPEG ด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับความละเอียดของภาพ (Resolution) ของภาพถ่ายเส้นหรือภาพขาวดำ อย่างน้อย ๒๐๐ จุดต่อนิ้ว (dot per inch หรือ dpi) แล้วบันทึกข้อมูลลงแผ่นซีดียื่นต่อศาลหรือนำเข้าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวทางระบบพร้อมฟ้อง

จำเลยขอตรวจหรือคัดถ่ายสำเนาสำนวนคดีความผิดทางพนันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนที่เป็นบันทึกถ้อยคำของพยานได้เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว

ข้อ ๙ การนั่งพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๑๐ คำร้องขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษา หรือคำสั่ง ต้องยื่นทางระบบก่อนวันนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ต้องแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความทราบแทนการอ่านคำพิพากษา หรือคำสั่ง เมื่อล่วงพ้นนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ศาลส่งคำพิพากษาหรือคำสั่ง ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปยังที่อยู่ประณีย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่คู่ความให้ไว้ในการลงทะเบียนใช้ระบบโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ให้รวบรวมและเก็บรักษาเอกสารทางคดีในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ใน ระบบการจัดทำสารบบและสำนวนความอิเล็กทรอนิกส์ (E-CMS) ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการจัดทำสารบบความ สารบบคำพิพากษา และการรวบรวมเก็บรักษาเอกสารในสำนวนความ ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำสารบบความ สารบบคำพิพากษา และการรวบรวมเก็บรักษาเอกสารในสำนวนความ ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยคำนึงถึงการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อจัดทำข้อมูล ขนาดใหญ่ของศาลยุติธรรมด้วย

เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล คู่ความสามารถรับสำเนาเอกสารในสำนวนความที่ได้รวบรวม และเก็บรักษาไว้ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางระบบตามรายการที่ระบบกำหนด โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายธีรศักดิ์ เสงวีจิตร)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม